Internetconsultatie tijdelijke wet testbewijzen COVID-19

Inbreng namens KNVB, Eredivisie CV en Keuken Kampioen Divisie

Perspectief op publiek in de stadions

Na een lange, donkere periode, heeft het kabinet tijdens de persconferentie op 8 maart '21 een zonniger perspectief geschetst voor de komende maanden. Met de laatste ontwikkelingen komen nieuwe kansen en mogelijkheden dichterbij. De coronavaccins blijken het gewenste effect te sorteren: kwetsbaren raken minder vaak besmet en de druk op de gezondheidszorg neemt verder af. Het aantal gevaccineerde Nederlanders neemt snel toe en volgens de GGD kan het tempo waarin dit gebeurt binnenkort nog verder worden opgeschroefd. En dan laten we het positieve seizoenswisselingseffect buiten beschouwing.

Ook zijn we positief over de mogelijkheden om negatieve (snel)testuitslagen in te zetten bij de deelname aan en toegang tot activiteiten of voorzieningen op het gebied van onder meer sport, waardoor deze voorzieningen open kunnen met minder beperkende maatregelen, en derhalve het weer toelaten van (volledig) publiek bij de heropening van de voetbalaccommodaties. In het kader van de Fieldlab Evenementen, zijn er in het betaald voetbal twee experimenten gedaan met beperkt publiek in voetbalstadions. Het volledige onderzoek wordt binnenkort gepresenteerd, maar de eerste resultaten zijn goed. Daarnaast heeft het kabinet plannen voor een vaccinatiebewijs, dat meer vrijheden zou kunnen bieden aan personen die gevaccineerd zijn of onlangs corona hebben gehad indien uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat zij niet of beperkt besmettelijk zijn, en in plaats van een recente, negatieve testuitslag als toegangsbewijs kan dienen.

Laten we hierbij niet vergeten dat de bijna 130 wedstrijden die aan het begin van het huidige seizoen met beperkt publiek zijn gespeeld uitstekend zijn verlopen. Dankzij alle protocollen en investeringen zijn er geen gevallen bekend van personen die in een stadion besmet zijn geraakt. Laat staan dat er clusterbesmettingen hebben plaatsgevonden. Dit blijkt ook uit de evaluaties van gemeenten, politie en auditteam Voetbal en Veiligheid.

Het betaald voetbal staat klaar om aan de slag te gaan. Het kan ons ook niet snel genoeg gaan, mits uiteraard veilig en verantwoord voor alle betrokkenen. Niet alleen is niets mooier dan een spannende wedstrijd in een kolkend stadion maar veel clubs schieten zonder publiek ook wekelijks dieper de rode cijfers in. Helaas is publiek inmiddels al maandenlang niet meer toegestaan bij de wedstrijden terwijl juist dit publiek noodzakelijk is voor het voortbestaan van de clubs. Noodgedwongen in het belang van de volksgezondheid spelen wij nu vanaf 28 september 2020 zonder publiek in de voetbalstadions. Het afgelopen coronajaar zijn de clubs hierdoor gezamenlijk al 200 miljoen euro misgelopen. Betaald voetbal draait om het publiek, we kunnen en willen niet zonder.

Mooi dus dat er nu perspectief wordt geboden voor de komende maanden. Terrassen kunnen mogelijk op 31 maart a.s. weer open. Mensen kunnen dan in de buitenlucht en op 1,5 meter afstand van elkaar weer genieten. Dat is precies wat wij ons publiek ook te bieden hebben. Dan zijn we weer terug op het niveau waarop we het seizoen zijn gestart: (1) plateau 6 (beperkt publiek in de stadions). Daarna zouden we met het testbewijs (2) de capaciteit binnen stadions veilig en verantwoord kunnen opbouwen en de 1,5 meter maatregel (steeds meer) kunnen loslaten. Vervolgens zouden we (3) volledige capaciteit met het testbewijs of vaccinatiebewijs in stadions kunnen realiseren. Tenslotte (4) moeten alle maatregelen bij een gunstig epidemiologisch beeld volledig worden afgebouwd.

Er is dit seizoen nog heel veel in de stadions te genieten. Tot en met de laatste speelrondes staan er topwedstrijden gepland, bepalend voor de ontknoping van de competities. Hierna volgen de play-offs voor promotie/degradatie en voor Europees voetbal. Op 18 april '21 is de bekerfinale in De Kuip. Na een spannend KO-systeem staan twee cupfighters in de bekerfinale. Ook organiseren we in juni nog wedstrijden van het EK. Voor het eerst in 7 jaar neemt Oranje deel aan een eindtoernooi, met 3

wedstrijden in eigen land. Daarom zouden we graag zo spoedig mogelijk aan de gang gaan met testbewijzen als voorwaarde voor toegang tot de stadions.

Input wetsvoorstel testbewijzen COVID-19

Het kabinet is van mening dat de inzet van het verplichte testbewijs een aanvullende maatregel kan zijn om de samenleving op verantwoorde wijze, stap voor stap, te kunnen openen in de periode dat de vaccinatiegraad nog niet hoog genoeg is. Met een testbewijs kunnen burgers tijdelijk toegang krijgen tot bijvoorbeeld evenementen en activiteiten in economie, cultuur en sport.

Het wetsvoorstel (testbewijzen COVID-19) expliciteert de juridische grondslag om bij ministeriële regeling testbewijzen te kunnen verplichten voor toegang tot sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants en overige horeca, een en ander met inbegrip van doorstroomlocaties.

De KNVB, Eredivisie CV en Keuken Kampioen Divisie zijn groot voorstander van de inzet van testbewijzen bij de toegang tot stadions. In relatie tot het wetsvoorstel signaleren wij wel enkele concrete kansen en verbeterpunten om de uitvoerbaarheid in de praktijk te versterken. Hieronder zetten wij onze punten uiteen;

<u>Testbewijzen inzetten bij toegang tot voetbalstadions</u>

In de wet wordt de inzet van testbewijzen geregeld voor deelname aan of toegang tot daarbij te bepalen activiteiten of voorzieningen tot bepaalde terreinen. Het gaat hierbij om een limitatieve opsomming waartoe gelukkig de sport ook behoort. Bij ministeriële regeling kunnen vervolgens voorschriften worden gegeven omtrent de inzet van testbewijzen als voldaan is aan de bij wet gestelde voorwaarden. Daarbij zal worden gespecificeerd voor welke sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants en overige horeca testbewijzen ingezet kunnen worden. Wij gaan er hierbij vanuit dat ook het bezoeken van voetbalstadions, bij alle wedstrijden in de Eredivisie (inclusief promotie/degradatie), Eerste Divisie (inclusief promotie/degradatie), Vrouwen Eredivisie (inclusief promotie/degradatie), top van het amateurvoetbal en de wedstrijden van de vertegenwoordigende elftallen van de KNVB onder de hiervoor genoemde sportactiviteiten vallen, waardoor testbewijzen ingezet kunnen worden om publiek toe te laten in de Nederlandse voetbalstadions met minder beperkende maatregelen. Bij het bezoek van een wedstrijd is er sprake van een goede, gedegen en professionele veiligheidsorganisatie die het bezoek in een gecontroleerde omgeving in goede banen kan leiden.

<u>Testbewijs minimaal 48 uur geldig</u>

De geldigheidsduur van de test en de periode tussen test en uitslag moet operationeel werkbaar zijn bij stadions. Een testbewijs moet voor een langere periode geldig zijn, zodat het in de praktijk uitvoerbaar blijft. Eerste positieve resultaten uit de Fieldlab Evenementen bevestigen dat 48 uur een werkbare geldigheidsduur is.

<u>Kosten van testbewijzen</u>
Voor de burgers zullen er geen directe kosten verbonden zijn aan het testen en aan het verkrijgen van het testbewijs. In het wetsvoorstel is opgenomen dat tot en met april 2021 de kosten volledig worden gedragen door de Rijksoverheid. In principe worden daarna de kosten van de testcapaciteit voor de niet-essentiële voorzieningen op basis van het profijtbeginsel deels toegerekend aan de (deel)sectoren waar testbewijzen worden ingezet. Naar onze mening kunnen deze kosten niet zomaar worden doorberekend aan de organisator van een evenement. De evenementensector heeft het in zijn geheel economisch zeer zwaar. Het Nederlands betaald voetbal lijdt alleen al dit seizoen een verlies van 200 miljoen euro. Daarnaast dragen we als evenementenorganisatoren ook bij aan de bestrijding van het virus door preventief testen in de samenleving te faciliteren. De evenementensector behoort om die reden alleen al tot de categorie essentiële voorzieningen ten gevolge waarvan de kosten van het testbewijs voor rekening zou moeten komen van de Rijksoverheid.

Verplicht gebruik van applicaties CoronaCheck & CoronaCheck scanner

Voor het gebruik van het testbewijs mag alleen de app CoronaCheck worden gebruikt. In de toelichting van het wetsvoorstel staat dat om te borgen dat actuele testbewijzen correct en veilig worden gegenereerd, getoond en gelezen, het gebruik van beide applicaties is voorgeschreven. We zijn blij dat deze applicaties kosteloos verkrijgbaar zullen zijn in de verschillende appstores. Daarbij willen wij opmerken dat we graag gebruik maken van deze technische applicaties binnen het betaald voetbal om toegang te verlenen tot stadions. Hierover gaan we graag het gesprek aan met de Rijksoverheid over hoe dit te implementeren.

Wij zijn van mening dat de privacy voorwaarden goed moeten zijn geregeld voor gebruikers van de applicatie en de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de Rijksoverheid en niet de verantwoordelijke evenementenorganisator. Vorengaande sluit ook aan bij de toelichting bij artikel 58rd lid 5 van de Wet publieke gezondheid waaruit volgt dat de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de verwerkingsverantwoordelijke is in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming. Tevens merken wij op dat de applicaties toegankelijk moeten zijn voor zo veel mogelijk type testen en leveranciers om toekomstige test- of vaccin leveranciers die een gevalideerd product hebben, ook aan te kunnen laten haken.

Controle testbewijs – gesloten systeem

Het wetsvoorstel gaat uit van een controle aan de poort aan de hand van een vooraf bepaalde applicatie of een schriftelijk bewijs. Vanuit het betaald voetbal zullen clubs verantwoordelijk zijn voor de veiligheidscontrole bij stadions. Wij zijn ons ervan bewust dat wij mogelijk enkel personen toegang kunnen verschaffen die beschikken over een geldig testbewijs. Naast het gebruik van CoronaCheck Scanner zullen clubs, afhankelijk van de specifieke context bij een stadion en gebruikssituatie, aanvullende maatregelen treffen om aan deze verplichting te voldoen en zodoende locatie gebonden frauderisico's effectief te bestrijden. Ook zullen de nodige voorbereidingen moeten worden getroffen voor de controle op testbewijzen.

De toegangscontrole bij clubs is vaak digitaal, een extra digitale check op een negatief testresultaat is onoverkomelijk, maar moet dus erg snel en klantvriendelijk zijn (zo min mogelijk handelingen) om rijvorming bij stadions te voorkomen. Door deze verplichte controle aan de poort, ontstaat een extra administratieve handeling, naast de gewone kaartcontrole. Een extra handeling die ook fraudegevoelig kan zijn, zo wordt ook geconstateerd in de volgende passages van de memorie van toelichting:

Op de organisatie die verantwoordelijk is voor de activiteit of voorziening waar testbewijzen zijn voorgeschreven, rust de verplichting slechts toegang verschaffen aan diegenen die beschikken over een geldig testbewijs. Naast het gebruik van CoronaCheck Scanner zal de organisatie, afhankelijk van de specifieke context en gebruikssituatie, aanvullende maatregelen moeten treffen om aan deze verplichting te voldoen en zodoende locatiegebonden frauderisico's effectief te bestrijden.

Uit het wetsvoorstel en de daarbij horende memorie van toelichting blijkt niet in hoeverre er onderzoek is gedaan naar werkbare alternatieven. De mogelijkheid om het digitale testresultaat te kunnen integreren met het toegangscontrole systeem, zou het meest ideaal zijn voor het betaald voetbal. Indien dit technisch haalbaar is, dan zou het wettelijk kader hierin ook moeten voorzien. Zou het, indien technisch mogelijk en vanzelfsprekend met voldoende waarborgen op privacyvlak omkleed, geen optie zijn om de negatieve testuitslag anders in te zetten? Is het niet mogelijk om de technische koppelingen, die uitvoerig worden omschreven op Github, te koppelen aan een kaartverkoop app die voldoet aan bepaalde standaarden? Te denken valt aan een oplossing waarbij bezoekers toegang krijgen tot een evenement na vertoon, en/of scannen, van hun toegangsbewijs in een app. Dit toegangsbewijs wordt vervolgens uitsluitend in de betreffende app getoond nadat de negatieve testuitslag is vastgesteld.

Ook in deze kaartverkoop app hoeft de testuitslag niet opgeslagen te worden, maar kan volstaan worden met een enkel kort signaal waaruit blijkt dat de betreffende bezoeker beschikt over een negatieve testuitslag. Op deze manier worden twee potentiële problemen voorkomen. Ten eerste het probleem van de aanvullende controle met de CoronaChecker Scanner aan de poort, Pagina 3 van 3 en de daarbij horende risico's van fraude. Ten tweede wordt hiermee het risico bestreden dat bezoekers zonder testuitslag naar het evenement zullen komen in de hoop fraude te kunnen plegen met de CoronaChecker Scanner. Immers, als je al niet beschikt over een geldig toegangsbewijs, omdat deze in de daartoe bestemde kaartverkoop app niet wordt vrijgegeven, zal het voor kwaadwillende bezoekers ook minder voor de hand liggen om naar het evenement te komen, in de wetenschap dat ze zowel de reguliere kaartcontrole als coronacontrole moeten omzeilen.

Het is van belang dat de Rijksoverheid op tijd inzichtelijk maakt aan welke maatregelen en voorbereidingen de betaald voetbalorganisaties moeten voldoen. Binnen het betaald voetbal worden strikte COVID-19 protocollen (Deltaplan, plateau 6 en 7) gehanteerd om publiek te ontvangen in stadions. Die dienen te worden aangepast op basis van de richtlijnen van de Rijksoverheid. Hierbij is het van belang dat enkele praktijktesten hebben plaatsgevonden met testbewijzen. Alles erop gericht om zo snel mogelijk publiek terug te krijgen in onze stadions.

Testbewijzen en medewerkers

Op grond van het nieuw voorgestelde artikel 58ra lid 7, kunnen werknemers niet verplicht worden om een testbewijs te overleggen aan de werkgever, zijnde een organisator van een evenement. In de memorie van toelichting wordt daarover gesteld:

De aard van de rechtsverhouding en de afhankelijkheidsrelatie tussen werkgever enerzijds en werknemer, uitzendkracht, gedetacheerde, zzp'er en vergelijkbare medewerkers anderzijds, de consequenties voor de medewerker die geen testbewijs kan of wil overleggen, de inbreuk op de privacy van de medewerker en de doorbreking van het medisch beroepsgeheim maken het verplicht testbewijs voor medewerkers voornamelijk vanuit het oogpunt van de proportionaliteit een te ingrijpende maatregel.

Het wetsvoorstel omschrijft vervolgens dat vrijwilligers wel gevraagd kan worden om zich te testen. Daarbij wordt verwezen naar de tests van Fieldlabs, waar onder vrijwilligers een grote bereidheid bestond om te testen. Er zal echter niet altijd de mogelijkheid bestaan om voldoende vrijwilligers in te zetten die ook nog bereid zijn om zich te laten testen. De memorie van toelichting stelt derhalve:

Voor medewerkers die zich vrijwillig willen laten testen, wordt dat uiteraard mogelijk gemaakt. In combinatie met aanvullende maatregelen kan het risico dat medewerkers het virus verspreiden onder deelnemers aan activiteiten of bezoekers van voorzieningen waarvoor een testbewijs verplicht is, op een aanvaardbaar niveau gebracht te worden. Daarnaast geldt dat iedere werknemer door de werkgever beschermd dient te worden tegen het risico op besmetting met het coronavirus. Ook met de inzet van testbewijzen blijven maatregelen door de werkgever vanuit de arbeidshygiënische strategie noodzakelijk.

Wat deze 'aanvullende maatregelen' inhouden blijft in het midden. Hoewel er aangenomen kan worden dat het gaat om het dragen van mondkapjes, het houden van afstand en het hanteren van de overige voorgeschreven maatregelen, blijft het de vraag in hoeverre dat voldoende maatregelen zijn om niet alleen de medewerkers, maar ook de bezoekers te beschermen. Een aanvullende Pagina 2 van 3 omschrijving van de beoogde maatregelen, inclusief onderbouwing van het effect van dergelijke maatregelen, zou bijdragen aan het borgen van veiligheid van alle betrokken personen.

Testbewijs niet de nieuwe standaard

Vanuit het betaald voetbal vinden wij het van belang dat het testbewijs niet de nieuwe standaard mag worden om stadions te bezoeken. De inzet van testbewijzen moet een tijdelijke maatregel zijn. Als de epidemiologische situatie het toelaat, dan dient de testverplichting te komen te vervallen. Een

testverplichting moet bedoeld zijn om eerder maatregelen los te laten (bijvoorbeeld door de 1,5 meter) en (volledig) publiek in stadions eerder mogelijk te maken dan op de bestuurlijke routekaart aangegeven. Wij pleiten daarbij voor duidelijke kaders en concrete tijdslijn (exit-strategie), waarin ook kenbaar wordt gemaakt wanneer weer afscheid genomen kan worden van de testverplichting bij het bezoeken van het stadion.

Testbewijs essentiële volgende stap in openstellen stadions

Supporters willen weer naar wedstrijden. De gehele evenementen-, sport- & cultuursector snakt al sinds vorig jaar naar het verwelkomen van publiek. De afgelopen periode hebben wij daarom intensief samengewerkt binnen de Alliantie van Evenementenbouwers aan mogelijke oplossingsrichtingen om de sector in de toekomst weer open te stellen. Hierbij is het voetbal een belangrijk onderdeel geweest van Fieldlab Evenementen om data, onderzoek en inzichten te verzamelen die bijdragen aan de verantwoorde opstelling van de gehele evenementensector.

Wij vinden het als voetbal ontzettend belangrijk om onze stadions weer open te stellen voor publiek. Met de invoering van een testbewijs zet het kabinet een zeer belangrijke stap naar het openstellen van sociale activiteiten in de samenleving. We kijken er naar uit om weer veilig en verantwoord publiek in onze stadions te mogen ontvangen.

[redacted]

Directeur betaald voetbal KNVB

[redacted]

Directeur Eredivisie CV

[redacted]

Directeur Keuken Kampioen Divisie

Voor nadere informatie neem contact op met:

[redacted]

Hoofd Corporate Affairs KNVB

E-mail: [redacted]@knvb.nl

Tel: 06-[redacted]